

Referat af generalforsamling i Foreningen Andelsgaarde, afholdt på KulturØen, Middelfart, den 19. april 2026

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Valg af referent
3. Forpersonens beretning til godkendelse
4. Godkendelse af regnskab
5. Fastsættelse af kontingent
6. Valg af forperson, kasserer, bestyrelse, revisorer og evt. suppleanter mv.
7. Diskussion af indkomne forslag, herunder vedtægtsændringer
8. Eventuelt

1: Foreningens advokat, Kim Meurs-Gerken, vælges med akklamation. Det konstateres, at indkaldelsen er sket i overensstemmelse med foreningens vedtægter.

2: Bestyrelsen foreslår Anemone fra sekretariatet, og hun vælges med akklamation.

3: Forperson Rasmus Willig gennemgår året, der er gået med henvisning til den skriftlige beretning, der allerede er udsendt. Rasmus understreger, at stifterne af Andelsgaarde så, at der var behov for en apolitisk forening: Vi er ligeglade om man er rød eller blå, vi vil bare gerne handle grønt. Alle blandt de stiftende var glade for, at man kunne forlade de politiske diskussioner og bare plante træer. Det var og er drivkraften bag Andelsgaarde. Mht grøntproduktionen på gårdene har vi ingen eksternalitetsomkostninger. Vi får lov at betale dét, det koster at få ordentlige fødevarer hjem på bordet.

På Brinkholm er der blevet renoveret, så Uschi og Davide kunne flytte ind. Sansehaven på Lerbjerggård, et andet større byggeprojekt er med fondsmidler blevet meget vellykket.

I dag er vi 3.400 betalende medlemmer og 4000 stemmeberettigede. Vi mister nogle medlemmer omkring januar som alle andre. Vi mister også enkelte

medlemmer, når de skifter kreditkort. Men når vi måler os op mod andre, er det ikke mange, der udmelder sig aktivt. Der kommer flere ind, end vi taber.

Ifølge vedtægterne skal vi oplyse og bedrive forskning. Derfor har vi Jordforbindelser, som har kørt på andet år. Dette har SKAT anerkendt, men vi er fortsat i dialog (klage) med dem vedr. fradragsberettigelse af donationer. Hvor fx nogle golfklubber er berettigede, er vi ikke; det peger på den nødvendige grønne omstilling af SKAT.

Rasmus slutter af med at tale om Maries ansættelse som fuldtids kommunikationsansvarlig; det har været en vurderingssag hvornår vi skulle tage skridtet mod den position. Det har krævet, at foreningen kom højt nok op i gear. Det er vi nu, og Marie vil forhåbentlig tjene sig selv ind i form af øget medlemstal.

Herefter er der kommentarer og spørgsmål fra salen. Kim kommenterer på processen med SKAT, hvor han har fået meddelelse om, at der kommer en afgørelse i slutningen af maj måned. Der spørges til, om en positiv melding vil betyde mulighed for fradrag med tilbagevirkende kraft, men dette må anses som højst tvivlsomt.

En deltager spørger til hvad der sker med de tidligere andelsgaveres/aktionærens tilknytning, når gårde som Brinkholm og Hammersly overgår til Andelsgaarde, som jo er større end de fællesskaber, der før fandtes. Rasmus svarer, at der på alle gårde er en kerne på fem personer samt nogle, der fortsætter som lidt mere sporadisk frivillige. Jacob tilføjer, at kontinuitet har været vægtet højt, men at det i sidste ende er op til de involveredes engagement. Grunden til, at Bodil kom ind i bestyrelsen i 2022 var, at der skulle være organisatorisk kontinuitet ift. Brinkholm, hvor Bodil var tidligere formand for LandbrugsLauget; det er samme bevæggrund, der i år ligger bag indstillingen af Fie fra Bornholms Økojord til bestyrelsen. Og når vi forhåbentlig får midler til at ansætte en engagementsansvarlig en dag, så er det netop også målet, at der skal være flere, der engagerer sig på sin nærmeste gård – og at vi som foreningen kan gribe og facilitere det engagement.

Efter spørgsmålene bliver forpersonens årsberetning enstemmigt godkendt.

4: Rasmus indleder punktet med at slå fast, at grunden til, at der er overskud er, at vi løbende sparer op – men kun med henblik på yderligere investeringer. Herefter kommer Mogens, foreningens bogfører, på skærmen og præsenterer regnskabet.

Mogens forklarer årets indtægter, som stammer fra medlemskontingenter, projektindtægter (fondsmidler) samt i lidt mindre grad fra donationer og priser. Projektindtægterne er steget og drejer sig især om sansehaven på Lerbjerggård, forsknings- og formidlingsprojektet jordforbindelser samt etablering af fælleshus på Spanbrogaard.

Mht. udgifter er personaleomkostninger steget, bl.a. qua ansættelsen af Marie som kommunikationsansvarlig. Der er generelt flere ansatte generelt i sekretariatet, heraf flere deltidsansættelser, i alt omkring fem årsværk ved årsskiftet, men omkring 1/3 er fondsfinansieret.

Udgifter til medlemsaktiviteter er også steget; det dækker primært betaling til forvalterne for at lave folkeoplysende aktiviteter på gårdene. Endelig er udgifterne til forsikringer steget; det skyldes mest, at der nu er flere gårde under Andelsgaardens hat, som alle skal dækkes.

Alt i alt viser årets regnskab et overskud på 4,8 millioner overskud, en flot stigning fra 2024.

Mht. balancer er grunde og bygninger steget med 7 millioner kroner. Det er det, likviditeten er gået til: renovering af ejendomme.

Endelig påpeges det, at gælden er steget, og at vi har ændret måden, vi bogfører på: Før bogførte vi, når der blev betalt. Nu er vi gået over til et rigtigt bogholderi; derfor bogfører vi ved tilsendelse af faktura.

Der er ingen spørgsmål fra salen, som herefter enstemmigt godkender regnskabet.

5: Rasmus meddeler forsamlingen, at den samlede bestyrelse indstiller, at vi fastholder prisen på kontingenter. Det er nemt og overskueligt, også i fht. kommunikation.

Der opstår spørgsmål fra salen, som egentlig ikke handler så meget om selve kontingentet, men mere præsentationen af den overordnede økonomi. Helt konkret efterlyser et medlem at kunne se et budget. Det har ikke været kutyme at præsentere budget på Andelsgaardens generalforsamlinger, men bestyrelsen er velvillige, og det diskuteres, om det skal være et- eller tre-årige budgetter. Thorleif, vores bestyrelsesmedlem som til daglig er bankdirektør i Fælleskassen, argumenterer for et-årige, da vi altid kigger frem mod køb af næste gård, så det er det, der budgetteres med. Fondsmidler er også svære at budgettere efter, fordi vi ikke ved hvornår de kommer. Præsentation af 3-årige budgetter vil være

for upræcist og måske også lidt spild af administrationens tid. Kim påpeger, at budget er en retningslinje for det kommende år, men oftest er det lidt en elastik i metermål, da der kan ske rigtig mange ting specielt i en forening som Andelsgaarde, der er meget agil. Det ville måske være ærgerligt at man vedtager noget, der ser helt anderledes ud, end hvad der egentlig sker de følgende 3 år. Jacob understreger, at bestyrelse og sekretariat arbejder med et ret udførligt likviditetsbudget, som styrer arbejdet; vi har bare ikke tradition for at præsentere det på GF. Kim foreslår på denne baggrund, at der i den kommende afstemning for vedtægtsændringer tilføjes en kommentar om at orientering om budget fremover er et punkt på generalforsamlingerne.

Efter diskussionen stemmer forsamlingen enstemmigt for en godkendelse af, at kontingentet fastholdes.

6: Rasmus oplister navnene på dem, der er på valg (Anders Schroll, Mette Susgård og Anna Sofie Poulsen) hhv. går af (Morten Dall, Anders Højlund og Sille Skovgaard); de tre nye kandidater har også motiveret deres opstilling på forhånd. Der er ikke kommet oplysninger om at andre ønsker at opstille. Der oplyses om den tilføjelse, der trådte i kraft for to år siden, nemlig at forvalterne nu sidder med til møderne i form af en forvalterrepræsentant samt en suppleant (vælger én tilforordnet). Disse vælges dog af forvalternes selv, uafhængigt af generalforsamlingen.

Fra salen lyder der ros for nogle gode motivationsbeskrivelser fra de nye bestyrelsesmedlemmer.

Herefter skrides til afstemning; da der ingen modkandidater er, vedtages bestyrelsens indstillinger til bestyrelsen, som herefter tæller følgende medlemmer: Rasmus Willig, Helene Bjerre-Nielsen, Sarah Hellebek, Bodil Holm, Clara Dawe, Thorleif Skjødt, Anders Schroll, Mette Susgård samt Anna Sofie Poulsen.

Punktet slutter af med at bestyrelsen indstiller at foreningens revisor genvælges; dette godkendes enstemmigt af forsamlingen.

7: Bestyrelsens foreslåede ændringer motiveres kort. Der spørges kort ind til udviklingen af foreningsdirektørens beføjelser; det understreges at det handler om godkendelser af regninger i netbanken samt underskrifter på vegne af foreningen. Herefter godkendes de foreslåede ændringer enstemmigt af

forsamlingen, ligesom forslaget om at budget fremover præsenteres på generalforsamlingen føjes til vedtægterne.

8: Der spørges ind til hvordan det oplagte match mellem forening, forpagter og gård foregår. Jacob forklarer, at det i praksis er foregået lidt forskelligt fra gård til gård, men idealet er at finde forvalteren først, hvorefter forening og forvalter kan finde en egnet gård sammen – det er den proces, der pt kører med jagten på en gård i Østjylland.

Der spørges ind til det nye initiativ Jordvirke, som Andelsgaarde også har tætte forbindelser til. Jordvirke henvender sig til allerede etablerede jordbrugere, så kan Andelsgaarde i højere grad arbejde med fx Kalø Økologisk Landbrugsskole om hjælp til de første spæde skridt som jordbruger?

Der er ros fra salen for at årets generalforsamling afholdes i Middelfart, hvor medlemmer fra flere landsdele har mulighed for at være med. Et andet medlem, som er med for første gang, udtrykker at det er meget sjovere at være med, end hun havde regnet med, og at hun bestemt vil deltage igen til næste år.

Til sidst klappes der af de nye medlemmer i bestyrelsen, som takker for tilliden.

Som dirigent lukker Kim herefter for generalforsamlingen og takker for god ro og orden.